

L N B

L A T V I J A S
N A C I O N Ā L Ā
B I B L I O T Ē K A

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

ZIŅU UN REĢIONĀLO LAIKRAKSTU PORTĀLU APSKATS.

17.01.-24.01.2024.

Sagatavoja:

Uzziņu un informācijas centrs
Informācijas pakalpojumu un SBA nodaļa

ZIŅU PORTĀLI

Avots: delfi.lv

Datums: 17-01-2024

Ārvalstīs pērn iznākušas 54 Latvijas autoru grāmatas; visvairāk tulkotie – Ikstena, Melece, Haņins.

Ārvalstīs pērn iznākušas 54 Latvijas autoru grāmatas. Visvairāk grāmatas iznākušas lietuviešu, igauņu un spāņu valodās, bet pagājušajā gadā visvairāk tulkotie autori bijuši Anete Melece, Nora Ikstena un Semjons Haņins, ziņo Latvijas literatūras eksporta platforma "Latvian Literature".

Pagājušā gada laikā Latvijas autoru darbi kopumā izdoti 19 valstīs. Lietuviešu valodā iznākuši astoņi Latvijas literatūras darbu tulkojumi, bet seši darbi iznākuši igauņu un spāņu valodās. Lielais darbu skaits lietuviešu valodā lielā mērā saistāms ar to, ka 2023. gads Lietuvā tika pasludināts par Latvijas literatūras gadu.

Raksts pieejams: <https://www.delfi.lv/kultura/2094270/books/56270978/arvalstis-pern-iznakusas-54-latvijas-autoru-gramatas-visvairak-tulkotie-ikstena-melece-hanins>

Avots: lsm.lv

Datums: 18-01-2024

E-grāmatu bibliotēka atzīmē piecu gadu jubileju.

Janvārī pirmo piecu gadu jubileju svin tiešsaistes e-grāmatu bibliotēka 3td.lv. Lai arī pirmā e-grāmata Latvijā un latviešu valodā tika izdota 2010. gadā, līdz 2019. gadam bibliotēkas lasītāji elektroniskās grāmatas "paņemt" uz mājām un lasīt dīvēnā vai ceļojumā nevarēja. Šobrīd krājums ir gandrīz 600 elektroniskās grāmatas, kopā ir bijušas 800, bet atklāšanas dienā tās bija 114 elektroniskās grāmatas, visas "Zvaigzne ABC" izdotas grāmatas.

Raksts pieejams: <https://www.lsm.lv/raksts/kultura/literatura/18.01.2024-e-gramatu-biblioteka-atzime-piecu-gadu-jubileju.a539496/>

Avots: lsm.lv

Datums: 18-01-2024

Ieva Puķe. 10 gadu jubileja – Nacionālajā bibliotēkā cilvēki atkal pulcējas grāmatu draugu ķēdē.

Pirms desmit gadiem -18 grādu salā ap 14 000 cilvēku veidoja divus kilometrus garu grāmatu ķēdi no Latvijas Nacionālās bibliotēkas vecās ēkas Krišjāņa Barona ielā uz jauno ēku Daugavas otrā pusē. Ceturtdien, 18. janvārī, bibliotēka atkal organizēja grāmatu ķēdi, palīdzot piepildīt Tautas grāmatu plauktu. Tā bija arhitekta Gunāra Birkerta iecere, izveidot šādu plauktu, kur grāmatu muguriņas ir arī vizuāls elements. Atsaucība līdz šim bijusi liela. Šobrīd Tautas grāmatu plauktā jau ir vairāk nekā 7700 grāmatu 50 valodās. Bibliotēkas 10 gadu jubileja tiks

svinēta augustā, savukārt Gunāram Birkertam 17. janvārī būtu palikuši 99 gadi, bet nākamgad būs simts.

Raksts pieejams: <https://www.lsm.lv/raksts/kultura/literatura/18.01.2024-foto-10-gadu-jubileja-nacionalaja-biblioteka-cilveki-atkal-pulcejas-gramatu-draugu-kede.a539488/>

Avots: nra.lv

Datums: 18-01-2023

LNB atzīmē Grāmatu draugu ķēdes desmitgadi.

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB), atzīmējot Grāmatu draugu ķēdes desmitgadi, norisinājās simboliska akcija, kurā LNB darbinieki aicināja bibliotēkas apmeklētājus improvizētā grāmatu ķēdē pāri ātrijam no rokas rokā nodot un svinīgi ievietot grāmatu dāvinājumus Tautas grāmatu plauktā, kas atrodas 4.stāvā, aģentūru LETA informēja LNB pārstāve Anna Muhka.

Lai aktualizētu Tautas grāmatu plaukta dāvinājumu nodošanas iespēju un sarūpētu grāmatu ķēdes saturu pasākumam, LNB aicina ikvienu dāvināt savu grāmatu īpašajam Tautas grāmatu plauktam.

Raksts pieejams: <https://nra.lv/latvija/riga/444242-lnb-atzime-gramatu-draugu-kedes-desmitgadi.htm>

Avots: delfi.lv

Datums: 18-01-2024

Dziedot, gaviļējot un salstot. Kā pirms 10 gadiem notika Grāmatu draugu ķēde.

Pirms 10 gadiem janvāris ieskrējās ar pamatīgu kailsalu, Latvijas jaunās eiro "Mildas" vēl gluži jaunas un spožas gūla mūsu maciņos, bet Rīga bija saposusies oficiāli un ar vērienu kļūt par Eiropas kultūras galvaspilsētu. Tieši pirms 10 gadiem, 2014. gada 18. janvārī, norisinājās saliedējošā un sirsnīgā tautas akcija "Gaismas ceļš" jeb Grāmatu draugu ķēde.

Toreiz no Latvijas Nacionālās bibliotēkas galvenās ēkas Krišjāņa Barona ielā 14 uz jaunuzcelto un nule ekspluatācijā nodoto Gaismas pili Mūkusalas ielā 3 dzīvā cilvēku ķēdē tika pārvietotas grāmatas, tādējādi gan simboliski iezīmējot jaunās bibliotēkas ēkas gatavību sākt darbu, gan arī apliecinot sabiedrības lielo iesaisti Eiropas kultūras galvaspilsētas gada programmā.

Raksts pieejams:

<https://www.delfi.lv/kultura/32026447/culturenvironment/56272842/dziedot-gavilejot-un-salstot-ka-pirms-10-gadiem-notika-gramatu-draugu-kede>

Avots: delfi.lv

Datums: 18-01-2024

Gaismas pili atklās izstādi 'Teksts mūs neinteresē'.

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) no 18. janvāra būs skatāma izstāde "Teksts mūs neinteresē" – viens no centrālajiem cikla "Latviešu grāmatai – 500" 2024. gada notikumiem, kurā izcelta grāmatas dizaina, cilvēka un tehnoloģijas mijiedarbība, portālu "Delfi" informē LNB pārstāve Anna Muhka.

Grāmata vienmēr ir bijusi kas vairāk par tekstu, norāda izstādes veidotāji. Izstāde pievēršas grāmatas materialitātei un formas noturībai cauri gadsimtiem, aplūkojot 15. un 16. gadsimtā nostiprinātos tipografikas, maketēšanas un teksta lasāmības pamatprincipus, kas saglabājuši savu nozīmi arī mūsdienās.

Raksts pieejams: <https://www.delfi.lv/kultura/2094270/books/56273136/gaismas-pili-atklas-izstadi-teksts-mus-neinterese>

Avots: tvnet.lv

Datums: 18-01-2024

Grāmatu ķēdei - 10! Nacionālajā bibliotēkā norisināsies simboliska akcija.

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) šodien plkst.15, atzīmējot Grāmatu draugu ķēdes desmitgadi, norisināsies simboliska akcija, kurā LNB darbinieki aicinās bibliotēkas apmeklētājus improvizētā grāmatu ķēdē pāri ātrijam no rokas rokā nodot un svinīgi ievietot grāmatu dāvinājumus Tautas grāmatu plauktā, kas atrodas 4.stāvā, informēja LNB pārstāve Anna Muhka.

Raksts pieejams: <https://sejas.tvnet.lv/7940828/gramatu-kedei-10-nacionalaja-biblioteka-norisināsies-simboliska-akcija>

Avots: tvnet.lv

Datums: 18-01-2024

No Gūtenberga preses līdz "Apple Macintosh" – izstādē par grāmatas formu un materialitāti.

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) no ceturtdienas, 18. janvāra, skatāma izstāde "Teksts mūs neinteresē". Tā ir viens no centrālajiem cikla "Latviešu grāmatai – 500" 2024. gada notikumiem, izceļot grāmatas dizaina, cilvēka un tehnoloģijas mijiedarbību.

Izstādē skatāmi Rīgas pirmā iespiedēja Nikolausa Mollīna un viņa skolotāja, ievērojamā Eiropas tipogrāfa Kristofa Plantēna darbi no LNB krājuma.

Raksts pieejams: <https://sejas.tvnet.lv/7941171/no-gutenberga-preses-lidz-apple-macintosh-izstade-par-gramatas-formu-un-materialitati>

Avots: lsm.lv

Datums: 22-01-2024

Aija Bremšmite. Apņēmies vairāk lasīt? Lūkojam, kas šogad jauns gaidāms grāmatu plauktos.

Lasīt vairāk noteikti ir viens no labākajiem mērķiem, un to realizēt var palīdzēt izdevniecības, kas 2024. gadam gatavo daudz jaunu, aizraujošu un īpašu izdevumu. Rakstā sniegts pārskats izdevniecību jaunā gada plāniem grāmatu izdošanas jomā. Sniegtas ziņas par sekojošu izdevniecību grāmatu plāniem: "Zvaigzne ABC", "Helios", "Latvijas Mediji", "Jānis Roze", "Neputns", "Liels un mazs", "Aminori", "Pētergailis", "Prometejs", "Evita", Ģimenes psiholoģijas centrs "Līna", "Baltais valis", Valodu māja".

Raksts pieejams: <https://www.lsm.lv/raksts/kultura/literatura/24.01.2024-apnemies-vairak-lasit-lukojam-kas-sogad-jauns-gaidams-gramatu-plauktos.a539912/>

Avots: lsm.lv

Datums: 22-01-2024

Kas veicina ārvalstu izdevēju interesi par mūsu grāmatām?

Pēdējos gados arvien vairāk pieaug ārzemju izdevēju interese par Latvijas grāmatām. Pērnā gada laikā izdoti 54 Latvijas autoru darbi kopumā 19 valstīs. Visvairāk grāmatu iznākušas lietuviešu, igauņu un spāņu valodās, bet visvairāk tulkotākie autori bijuši Anete Melece, Nora Ikstena un Semjons Haņins. Pieejams audio ieraksts par tēmu Kas veicina ārvalstu izdevēju interesi par mūsu grāmatām, un kā viņi izvēlas, ko tulkot?

Raksts pieejams: <https://www.lsm.lv/raksts/kultura/literatura/22.01.2024-kas-veicina-arvalstu-izdevēju-interesi-par-musu-gramatam.a539808/>

REĢIONĀLO LAIKRAKSTU PORTĀLI

Avots: rv.lv

Datums: 16-01-2024

Mirkļa pieskāriens.

Nesen Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā tika atklāta fotogrāfa un kinooperatora Aloiza SAVICKA fotoizstāde "Mirkļa pieskāriens". Viņš dzīvo gleznainā vietā Sēlpilī, netālu no Daugavas un izbauda pelnītu atpūtu, bet fotografēt nav pārstājis. Viņš redz skaistumu ikvienā sniega pārslā, katrā kustībā, dabā un cilvēkos, un to visu var apskatīt izstādē.

Raksts pieejams: <http://www.rv.lv/mirkla-pieskariens/>

Saturs pieejams tikai "Portāla abonements" lietotājiem.

Avots: aprinkis.lv

Datums: 17-01-2024

Ārvalstīs pagājušajā gadā iznākušas 54 Latvijas autoru grāmatas.

Ārvalstīs pagājušajā gadā iznākušas 54 Latvijas autoru grāmatas, informēja Latvijas literatūras eksporta platformas "Latvian Literature" pārstāve Anete Konste.

Pagājušā gada laikā izdoti 54 Latvijas autoru darbi kopumā 19 valstīs. Lietuviešu valodā iznākuši astoņi Latvijas literatūras darbu tulkojumi, bet seši darbi iznākuši igauņu un spāņu valodā.

Raksts pieejams: <https://www.aprinkis.lv/index.php/kultura/48925-arvalstis-pagajusaja-gada-iznakusas-54-latvijas-autoru-gramatas>

Avots: aprinkis.lv

Datums: 17-01-2024

Bērnu literatūras centra vadītāja: Latvijā 6% skolēnu 10-11 gadu vecumā neprot lasīt.

Latvijā 6% skolēnu desmit un 11 gadu vecumā neprot lasīt, trešdien preses konferencē žurnālistiem uzsvēra Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centra vadītāja Silvija Tretjakova.

LNB kopā ar Izglītības un zinātnes ministriju (IZM) un Kultūras ministriju (KM), kā arī ar daudziem sadarbības partneriem LNB šogad sāks plašu sabiedrības iesaistes kustību "Restarts lasīšanai". Tretjakova sacīja, ka kustība pauž LNB Bērnu literatūras centra pārliecību, jo vairāku gadu garumā centrs ir strādājis lasīšanas veicināšanas jomā.

Raksts pieejams: <https://www.aprinkis.lv/index.php/sabiedriba/izglitiba/48935-bernu-literaturas-centra-vaditaja-latvija-6-skolenu-10-11-gadu-vecuma-neprot-lasit>

Avots: ventasbalss.lv

Datums: 17-01-2024

Diskutēs par vēstures faktu atspoguļojumu grāmatā "Balodiāna".

Pirmdien, 22. janvārī, Ventspils Augstskolas bibliotēkā, notika grāmatas "Balodiāna" autora, zinātnieka Manfreda Šnepa-Šneppes tikšanās ar vēsturniekiem un citiem interesentiem, lai diskutētu par vēsturiskajiem notikumiem, kas aprakstīti grāmatā.

"Balodiānas" autors Manfreds Šnepš-Šneppe ir zinātņu doktors medicīnas tehnikā, habilitētais zinātņu doktors telekomunikācijā, Valsts emeritētais zinātnieks un pašlaik Starptautiskā Radioastronomijas Centra vadošais pētnieks. Viņš sarakstījis vairākas grāmatas, piemēram, "Ilgu mūžu Latvijai" (2022), "Latgale – atpulgi vēstures spogulī" (2020), "Latviešu strēlnieki" (2017) un citas. Šobrīd viņš aktīvi turpina pētniecisko darbu un strādā pie jaunas grāmatas izdošanas.

Raksts pieejams : <https://www.ventasbalss.lv/zinas/kultura/49802-diskutes-par-vestures-faktu-atspogulojumu-gramata-balodiana>

Avots: staburags.lv

Datums: 17-01-2024

Sēlijas bibliotēkās veidos pilsoniskās līdzdalības atbalsta punktus. Īpaši atsaucīgi sunākstieši.

Kopienu sadarbības tīkls "Sēlijas salas" sadarbībā ar Latvijas Bibliotekāru biedrības Sēlijas nodaļu Sēlijas bibliotēkās veidos pilsoniskās līdzdalības atbalsta punktus, kas nākotnē varētu kļūt par pamatu iedzīvotāju padomju izveidei lauku kopienās.

Raksts pieejams: <https://staburags.lv/selijas-bibliotekas-veidos-pilsoniskas-lidzdalibas-atbalsta-punktus/>

Avots: dzirkstele.lv

Datums: 18-01-2024

Pārsla Konrāde. Runcis Misiņš aicina mazos lasītājus uz Gulbenes bibliotēku.

Arī šogad zinātkārie trīsgadnieki kopā ar vecākiem ir aicināti uz runča Misiņa Mazo gudrinieku skoliņu Gulbenes novada bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā. Bērnu bibliotēkas vadītāja Solvita Lībere stāsta, ka šī iniciatīva radusies Latvijas nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra lasīšanas veicināšanas programmas "Grāmatu starts" ietvaros, kuras mērķis ir veicināt lasītprasmi un lasītprieku. Gulbenē skoliņa norisināsies jau astoto reizi.

Raksts pieejams: <https://dzirkstele.lv/kultura-un-izklaide/runcis-misins-aicina-mazos-lasitajus-uz-gulbenes-biblioteku/>

Avots: ziemellatvija.lv

Datums: 19-01-2024

Aija Ciguze. Drustu bibliotēkā skatāma Lienes Kābeles origami un orimoto tehnikā veidotā izstāde.

No 19. janvāra līdz 19. februārim Drustu bibliotēkā skatāma Ogres Centrālās bibliotēkas grāmatu labotājas Lienes Kābeles origami un orimoto tehnikā veidotā izstāde "Grāmatu otrā dzīve".

Bibliotēkā apskatāmi unikāli un oriģināli Lienes Kābeles veidoti darbi – uz nokalpojušu grāmatu malām veidoti dažādi zīmējumi. Tie tapuši ar šķērēm, zīmuli, lineālu, skalpeli un mākslinieces prasmīgajām un veiklajām rokām. Par pamatu tiek izmantotas savu laiku nokalpojušas grāmatas, lai tās nav jānodod makulatūrā.

Raksts pieejams : <https://ziemellatvija.lv/drustu-biblioteka-skatama-lienes-kabeles-origami-un-orimoto-tehnika-veidota-izstade/>

Avots: sz.lv

Datums: 19-01-2024

Daira gleznās vairs neburas, bet...

Bijusī saldeniece DAIRA LĀCE uz pāris nedēļām apstājusies Saldus novada bibliotēkā — tajā apskatāma agrāk nerādītā rokrakstā tapuši portreti. Autore pirms desmit gadiem Saldus Zemei sacīja, ka gleznošana viņai saistās ar buršanos.

Raksts pieejams: <http://sz.lv/lv/raksti/kultura/makslas/r/68164-daira-gleznas-vairs-neburas-bet>

Avots: ezerzeme.lv

Datums: 19-01-2024

Jeļena Avsjukeviča. Četri mēneši ASV.

Ar šādu nosaukumu 12. janvārī Krāslavas novada bibliotēkā notika tikšanās pasākumu cikla “Pasaule ceļotāja acīm” ietvaros. Šoreiz lasītavā atnākušie uzzināja par Amerikas Savienotajām Valstīm (ASV) no Danas Lahtionovas, kura tur pavadīja četrus mēnešus. Dana devās uz Ameriku ASV apmaiņas programmas “Kopienas risinājumi” (“Community Solutions”) ietvaros, kas apmāca līderus no visas pasaules, lai rastu risinājumus kopienas attīstībai.

Raksts pieejams: <http://ezerzeme.lv/lv/zinas/kultura/20599/cetri-menesi-asv>

Avots: eliesma.lv

Datums: 19-01-2024

Ilona Fērmane. Ar 500 grāmatām kabatā jeb e-grāmatas piecu gadu jubileja.

E-grāmatas jubilejas sarīkojumā, saprotams, bija sapulcējušies tie, kuriem grāmata un lasīšana ir neatņemama dzīves sastāvdaļa. Viena no viesiem bija Dace Melbārde, kura pirms ievēlēšanas Eiroparlamentā sešus gadus pildīja Latvijas kultūras ministres pienākumus un šo amatu ieņēma arī tad, kad sabiedrībai tika piedāvāta 3td e-grāmatu bibliotēka.

Raksts pieejams: <https://eliesma.lv/ar-500-gramatam-kabata-jeb-e-gramatas-piecu-gadu-jubileja-0>

Avots: auseklis.lv

Datums: 19-01-2024

Gints Šīmanis. Salacgrīvas bibliotēkā no rītdienas Ukrainas karikatūrista izstāde.

Barikāžu piemiņas nedēļā sestdien, 20. janvārī, Salacgrīvas bibliotēkā tiks atvērta Ukrainas karikatūrista Olega Lokteva izstāde “Smāids vairo mieru”. Tā tapusi sadarbībā ar Latvijas Universitātes Akadēmisko bibliotēku.

Raksts pieejams: <https://www.auseklis.lv/raksti/raksti/salacgrivas-biblioteka-no-ritdienas-ukrainas-karikaturlsta-izstade>

Avots: auseklis.lv

Datums: 23-01-2024

Anita Strokša. Sācies Staiceles bibliotēkas simtgades gads.

Ar vairākiem pasākumiem aizsācies Staiceles bibliotēkas 100. jubilejas gads. Tajā galvenā uzmanība tiks veltīta grāmatai un to lasītājiem. Visa gada garumā iepazīstināsim ar mūsu novadnieku grāmatām, organizēsim tikšanos ar viņiem. Dienas gaismā celsim tos, kuriem ir tuva ne tikai grāmata, bet arī kāds aizraujošs hobijs, tāpēc visa gada vadmotīvs būs "Staicelieši rada un rāda".

Raksts pieejams: <https://www.auseklis.lv/raksti/raksti/sacies-staiceles-bibliotekas-simgades-gads>

Avots: estars.lv

Datums: 23-01-2024

Madaras Tropas gleznu izstāde.

Madonas novada bibliotēkas konferenču zālē šobrīd skatāma gleznotājas Madaras Tropas darbu izstāde "Tur kaut kam ir jābūt".

Raksts pieejams: <https://www.estars.lv/raksti/8/54217>

Saturs pieejams tikai "Portāla abonements" lietotājiem.

Avots: zz.lv

Datums: 23-01-2024

Pilsētas bibliotēka ielūdz uz stāstu pēcpusdienu "Kurbads un Zemgales varoņstāsti".

Visu janvāri Jelgavas Pilsētas bibliotēkā apmeklētāji aicināti iepazīties ar izstādi "Kurbads. Latvju varoņstāsts". Izstādes noslēgumā, 31. janvārī pulksten 14, uz stāstu pēcpusdienu bibliotēkā "Kurbads un Zemgales varoņstāsti" aicina folkloras pētnieks, filoloģijas doktors, Stāstnieku kustības aizsācējs Latvijā – Guntis Pakalns, grāmatas "Kurbads. Latvju varoņstāsts" ilustratore, folkloras un ornamentu pētniece – Sindija Anča, un jelgavnieks, pētnieks, vēsturnieks, arheologs – Andris Tomašūns.

izstāde "Kurbads. Latvju varoņstāsts" paver ieskatu jaunākajā Kurbada varoņdarbu attainojumā – multimedijālā grāmatā "Kurbads. Latvju varoņstāsts", kurā satikusies latviešu folkloras ar mūsdienu tehnoloģijām, paverot iespēju izdzīvot seno teiku, liekot lappusēm atdzīvoties.

Raksts pieejams: <https://zz.lv/pilsetas-biblioteka-ieludz-uz-stastu-pecpusdienu-kurbads-un-zemgales-varonstasti/>

Avots: auseklis.lv

Datums: 24-01-2024

Līga Liepiņa. Sandra kolekcijā savas uzvārda māsas un rūķus.

Līdz janvāra beigām Puikules bibliotēkā skatāma plaša izstāde Pūce, pūce, lielcekule, kuras centrā atrodas pūce. Tās autore ir Pāles pagasta iedzīvotāja Sandra Pūcīte. To, cik apjomīgajā kolekcijā vienību, viņa nav skaitījusi, taču pieļauj, ka vairāki simti varētu būt. Šie putni redzami dažādos sadzīves un dizaina priekšmetos. Kolekcija tapusi vairāku desmitu gadu laikā un turpina papildināties. Patlaban sarunbiedrene sākusi veidot arī dimanta mozaīkas-glezniņas. Protams, galvenie tēli tajās ir pūcītes.

Raksts pieejams: <https://www.auseklis.lv/raksti/raksti/sandra-kolekcione-savas-uzvarda-masas-un-rukus>